

Informasjon i samsvar med kravene i kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember

2015

INNHOLDSFORTEGNELSE

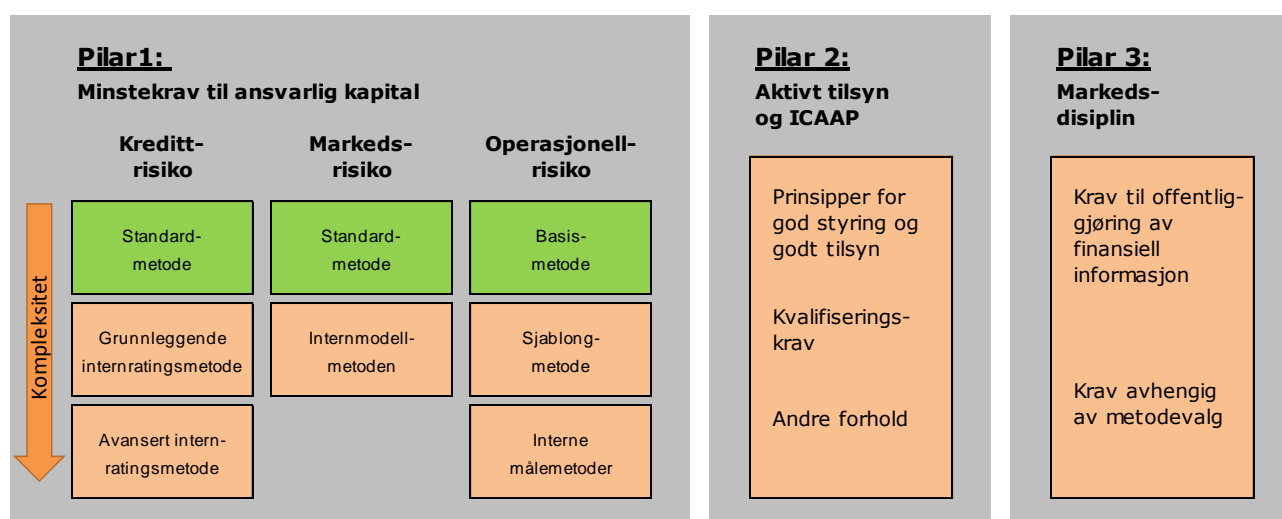
1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Konsolidering	2
2.1	Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv.....	2
3.	Kapitalkrav	3
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	3
3.2	Bufferkrav.....	4
3.3	Uvektet kjernekapitalandel.....	4
4.	Kredittrisiko og motpartsrisiko	4
4.3	Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	6
4.4	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	6
4.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier	7
4.6	Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier	7
4.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	8
4.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	8
4.9	Motpartsrisiko knyttet til derivater	9
5.	Egenkapitalposisjoner	9
6.	Renterisiko	10
7.	Styring og kontroll av risiko	11
7.1	Formål og prinsipper for ICAAP.....	11
7.2	Styring og kontroll av enkeltrisikoe.....	12
8.	Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	16

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2015 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Ofoten Sparebank er fritatt fra krav om å beregne egne kapitalkrav for markedsrisiko siden handelsporteføljen vanligvis ikke er større enn 5 % iht. kapitalkravsforskriften § 31-5.

I figuren nedenfor er bankens metoder for å beregne minimumskrav til ansvarlig kapital iht. Pilar 1 illustrert med uthevede bokser.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Tabellene gir en oversikt over tilknyttede selskaper som ikke er konsolidert og hvor investeringen ikke er fratrukket i ansvarlig kapital:

Selskaper som ikke er konsolidert og hvor investeringen heller ikke er fratrukket i ansvarlig kapital (tall i tusen NOK)

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretningskontor	Type virksomhet
Bogen Servicebygg AS	800	1 015	100,0	100,0	Bogen	Utleievirksomhet
Støperi Nord AS	325	0	48,1	48,1	Bogen	Støping av jern
Sum		1 015				

Bogen Servicebygg AS eier forretningsbygget som banken har sitt hovedkontor i. Banken benytter hele 1. etasje til egen virksomhet og har leid ut 50 % av 2. etasje til annen virksomhet. Det er ingen ansatte i datterselskapet og regnskapet er ikke konsolidert inn i bankens regnskap siden datterselskapets virksomhet er uvesentlig.

Bankens aksjer i Støperi Nord AS er skrevet ned til kr. 1,-. Selskapet eies sammen med de ansatte i selskapet og er ikke konsolidert med bankens regnskap. Selskapet gikk konkurs i mars 2016.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag

Kapitaldekning	2015
Sparebankens fond	171 241
Gavefond	2 700
Eierandelskapital	40 260
Annen opptjent egenkapital	
Sum egenkapital	214 201
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	-
Fradrag for immaterielle eiendeler	104
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	4 952
Sum ren kjernekapital	209 145
Fondsobligasjoner	23 972
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	3 714
Sum kjernekapital	229 403
Ansvarlig lånekapital	20 000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	4 886
Sum tilleggskapital	15 114
Netto ansvarlig kapital	244 517
	2015
Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)	
Stater og sentralbanker	-
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	14 197
Offentlige foretak	-
Multilaterale utviklingsbanker	-
Internasjonale organisasjoner	-
Institusjoner	37 018
Foretak	92 739
Massemarkedsengasjementer	-
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	641 617
Forfalte engasjementer	6 697
Høyrisiko-engasjementer	-
Obligasjoner med fortrinnsrett	3 991
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	11 003
Andeler i verdipapirfond	20 609
Egenkapitalposisjoner	30 353
Øvrige engasjementer	116 539
CVA-tillegg	-
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	974 763
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	93 072
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko	-
Sum beregningsgrunnlag	1 067 835
Kapitaldekning i %	22,90 %
Kjernekapitaldekning i %	21,48 %
Ren kjernekapitaldekning i %	19,59 %

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2015 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 69,4 millioner:

Buffertype	kjernekapital pr 31.12.2015 i mill kr
Bevaringsbuffer	26,7
Systemrisikobuffer	32,0
Motsyklisk buffer	10,7
Kombinert bufferkrav	69,4
Faktisk ren kjernekapital	209,1
Minstekrav til ren kjernekapital - 4,5 %	48,1
Tilgjengelig kjernekapital til å dekke bufferkrav	161,1

Banken har 161,1 millioner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital med og uten overgangsordninger delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster i kapitaldekningsoppgaven, justert for konverteringsfaktorer (iht. i CRR artikkel 429, nr. 10).

Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel (Kapital som kvalifiserer som kjernekapital)	9,74 %
Uvektet kjernekapitalandel (Inkludert kjernekapital omfattet av overgangsregler)	10,70 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Definisjon misligholdte engasjement:

Et engasjement anses for å være misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket som avtalt innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

Definisjon øvrige tapsutsatte engasjement:

Et engasjement anses for å være tapsutsatt, selv om det ikke er misligholdt ennå, når det er blitt identifisert objektive bevis på verdifall.

Definisjon verdifall:

Utlån og garantier vurderes i henhold til "*Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner av 21.12.2004*". Utlån måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi (lånebeløpet som er overført til kunden). Ved senere måling vurderes utlån til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv

rentemetoden, som forenklet kan sies å være utlånets balanseførte verdi ved første gangs måling justert for mottatte avdrag og eventuell nedskrivning for tap. Dersom det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall, foretas nedskrivning for verdifallet. Banken har utarbeidet egne retningslinjer for nedskrivning for tap på utlån og garantier. Ut i fra disse skal deler av porteføljen vurderes særskilt:

- Personmarked/bedriftsmarked
- Misligholdte/ikke misligholdte
- Risikoklasser
- Ekstra konjunkturutsatte bransjer

Kriterier for beregning av nedskrivninger på individuelle utlån er at det foreligger objektive bevis for verdifall. Objektive bevis på at et utlån har verdifall inkluderer, ifølge utlånsforskriften, observerbare data banken har kjennskap til om følgende tapshendelser:

- a) Vesentlige finansielle problemer hos debitor.
- b) Betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd.
- c) Innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor.
- d) Det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debtors bo blir tatt under konkursbehandling.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Nedskrivningsbeløpene beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og vurdert verdi av pant. Ved beregningen av de fremtidige kontantstrømmene vurderes sikkerhetene til påregnelig salgpris fratrukket salgskostnader.

Identifiseringen av tapsutsatte engasjement tar hovedsakelig utgangspunkt i tapshendelser som foreligger på balansedagen, men objektive bevis på manglende fremtidig oppgjørsevne hos debitor vurderes også. Banken foretar kvartalsvis vurderinger av vesentlige engasjement med tanke på individuelle og gruppevis nedskrivninger.

Nedskrivning på grupper av utlån foretas dersom det foreligger objektive bevis for verdifall i den aktuelle utlånsgruppen. Banken deler inn bankens utlån i grupper med tilnærmet like risikoegenskaper med hensyn til debitorenes evne til å betale ved forfall. Følgende risikogrupper vurderes:

- Personkunder.
- Bedriftskunder.
- Primærnæringer
- Industri/Bergverk
- Bygg /Anlegg / Vann / Kraft
- Eiendomsdrift/finansiell tjenesteyting
- Handel / Hotell og Restaurantvirksomhet
- Tjenesteytende næringer
- Transport / Kommunikasjon
- Risikoklasser

Verdifall for grupper av utlån vurderes ut ifra klassifisering og eksponeringer mot forhåndsdefinerte bransjer.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type mot part	Utlån og fordringer	Garantier	Ubenyttede rammer	Sum
Offentlig forvaltning	41 395	-	25 412	66 807
Lønnstakere o.l.	1 289 409	10 685	4 073	1 304 167
Utlandet	-	-	-	-
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	24 256	75	3 027	27 358
Industriproduksjon	8 309	500	10 020	18 829
Bygg og anlegg	51 695	3 041	2 947	57 683
Varehandel, hotell/restaurant	30 122	1 864	4 511	36 497
Transport, lagring	6 285	1 668	525	8 478
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	159 104	2 968	2 030	164 102
Sosial og privat tjenesteyting	10 891	-	14 052	24 943
Sentralbank	10 849	-	-	10 849
Kredittinstitusjoner	52 873	15 898	-	68 771
Sum	1 685 188	36 699	66 597	1 788 484
Nordland Fylke	1 292 978	20 771	52 256	1 366 005
Troms Fylke	209 673	30	1 875	211 578
Landet for øvrig	117 010	15 898	12 451	
Utlandet	1 797	-	15	1 812
Gjennomsnitt²	1 607 769	68 888	56 541	1 733 197

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1-3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	89 159	15 077	69 187	340 218	1 113 099		1 626 740
Ubenyttede rammer			65 091		1 506		66 597
Garantier				35 496	1 203		36 699
Sum	89 159	15 077	134 278	375 714	1 115 808	-	1 730 036

¹ Etter individuelle nedskrivninger

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Individuelle nedskrivninger ¹	Gruppevise nedskrivninger siste år
Offentlig forvaltning	-	-	-	-
Lønnstakere o.l.	9 853	736	1 232	772
Utlandet	-	-	-	-
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	-	-	-	177
Industriproduksjon	-	4 156	3 500	67
Bygg og anlegg	-	-	-	1 464
Varehandel, hotell/restaurant	1 334	4 649	1 500	529
Transport, lagring	-	1 806	500	103
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	608	8 377	3 500	1 999
Sosial og privat tjenesteyting	-	-	500	390
Sum	11 795	19 724	10 732	5 500
Nordland fylke	11 795	19 724	10 732	5 500
Landet for øvrig	-	-	-	-
Utlandet	-	-	-	-

¹ Kun individuelle nedskrivninger

Banken har ingen avsetninger på garantier.

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån og garantier	Garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	8 746	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	1 986	-
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	-	-
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	-	-
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-	-
Individuelle nedskrivninger 31.12.	10 732	-
Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)		
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	5 000	0
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	500	0
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	5 500	-

Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i	Utlån	Garantier
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	1 986	-
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	500	-
Periodens endring i gruppeavsetninger	-	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	-	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	110	-
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-58	-
Periodens tapkostnader	2 538	-

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekunder, men kan være aktuelt for utstedere av verdipapirer banken plasserer i. I så fall er det rating fra Standard & Poor's, Moody's og/eller Fitch som er aktuelle.

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen nedenfor viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter (garantiansvar, kausjoner og finansielle sikkerheter) samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen. Hvis et engasjement har sikkerhet gitt fra en annen engasjements-kategori enn låntagers egen, er beløp tilsvarende benyttet sikkerhet flyttet til samme kategori som sikkerhetsstillelsen - hvis dette gir lavere kapitalvekting. Eksempel på dette kan være at det er gitt en kommunal garanti for deler av engasjementet til et foretak.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjements- beløp før sikkerheter	Engasjements- beløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Benyttede rating fra stat	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	10 849	10 849					
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	89 987	91 315			14 197		
Offentlige foretak	10 016	10 016					
Multilaterale utviklingsbanker	10 057	10 057					
Internasjonale organisasjoner	-	-					
Institusjoner	144 638	145 145	184	19 317	4 301		
Foretak	141 377	126 285		10 007			1 %
Massemarkedsengasjementer	-	-					
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1 443 313	1 442 085				92 %	
Forfalte engasjementer	7 834	6 118				55 %	
Høyrisiko-engasjementer	-	-					
Obligasjoner med fortrinnsrett	39 912	39 912		3 991			
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	55 017	55 017					
Andeler i verdipapirfond	50 591	50 591		20 609			
Egenkapitalposisjoner	28 830	28 830	11 098				
Øvrige engasjementer	136 070	136 070					1 %
Sum	2 168 491	2 152 290	11 282	53 924	18 498		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. Banken benytter ikke kredittderivater. Banken foretar ikke motregning av eksponeringer i eller utenfor balansen ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko.

Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Sikkerhetsobjekter som er ukjente for banken, dokumenteres verdimessig gjennom takst. På eiendommer i primærmarkedet benyttes, i tillegg til takst, bankens egen markedskunnskap ved fastsettelse av verdi. Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, ved større opplån og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon i typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Det er ikke beregnet kapitalkrav for motpartsrisiko på engasjementsbeløp (engasjementsbeløp før sikkerhetsstillelse og konverteringsfaktor).

Matrisen under viser virkelig verdi på bankens derivatkontrakter før og etter motregning.

Motpartsrisiko ved derivatkontrakter

Beløp i tusen kroner	Virkelig verdi¹
Før motregning	-857
Etter motregning	-857

¹ Med virkelig verdi før motregning forstås summen av virkelig verdi av alle kontrakter med positiv verdi. Virkelig verdi etter motregning er summen av virkelige netto positive verdier mot hver enkelt motpart.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Kortsiktige plasseringer i aksjer, andeler og egenkapitalbevis vurderes som handels- portefølje og omløpsaksjer. Langsiktige investeringer klassifiseres som anleggsmidler.

Handelsporteføljen består av mindre aksjeposter i børsnoterte selskaper, hvor man over tid søker å oppnå aksjemarkedets meravkastning. Postene vurderes til markedsverdi. Omløpspostene er ordinære poster hvor intensjonen om å realisere kortsiktige gevinster på kurssvingninger ikke er fremtredende (i motsetning til ved handelsporteføljen). Postene blir verdsatt til den laveste verdi av anskaffelseskost og markedsverdi. Alle papirer i denne porteføljen som er børsnoterte er verdsatt iht. børskursen pr 31.12.2015 som markedsverdi. I nærværende Pilar 3-dokument omtales denne beholdningen som værende til gevinstformål, selv om gevinstformålet ikke er spesielt fremtredende.

Anleggspostene, det vil si poster beregnet til varig eie eller bruk, er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Beregningen av virkelig verdi baseres på informasjon om foretakets fremtidige kontantstrømmer, soliditet og fremtidsutsikter. Nedskrivning blir foretatt når virkelig verdi er lavere enn anskaffelseskost og verdinedgangen skyldes forhold som må antas å være av ikke forbigående karakter. Nedskrivningene reverseres når grunnlaget for dem ikke lenger vurderes å være til stede. Ingen av de balanseførte anleggspostene er børsnoterte. I Pilar 3 omtales denne beholdningen som værende til strategiske formål.

Matrisen nedenfor viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år, akkumulert urealisert gevinst/tap og hvor mye av dette som er medregnet i henholdsvis kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål						
– børsnoterte aksjer	5 089	5 089	-2 168	450	450	
– andre aksjer og andeler	50 919	51 311	-	392	-	
Aksjer og andeler – strategisk formål						
– børsnoterte aksjer	-	-	-	-		
– andre aksjer og andeler	33 965	33 965	-	-		

1 "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

Banken har identifisert følgende kilder til renterisiko:

- Utlån til kunder/andre banker
- Rentebærende plasseringer i verdipapirer
- Innskudd fra kunder
- Rentebærende verdipapirgjeld
- Annen rentebærende gjeld
- Rentebytteavtaler (SWAP)

Renterisiko på utlån til kunder oppstår i tilknytning til både flytende og fastforrentede utlån. I henhold til finansavtaleloven (gjeldende for privatpersoner) har banken en varslingsfrist på 6 uker før en eventuell renteøkning på utlån kan iverksettes. For beregning av renterisiko knyttet til utlån med flytende rente benytter banken en durasjon på 0,12 (6/52). Banken benytter renteswapper for å styre renterisikoen på fastrenteutlån ut fra vedtatt ramme. I henhold til markedspolicy skal bankens nettoeksponering mot renterisiko ikke overstige 0,9 mill. Bankens netto renteeksponering ligger innenfor de vedtatte rammer.

Bankens plasseringer i rentebærende verdipapirer består hovedsakelig av papirer med flytende rente som reguleres kvartalsvis. Fra vår meglerforbindelse mottar vi månedlige kurs- og renterisikooversikter som inngår i bankens styring av renterisiko.

Renterisiko knyttet til kundeinnskudd oppstår også i tilknytning til både flytende og fastforrentede avtaler. Når det gjelder kundeinnskudd er varslingsfristen i finansavtaleloven på 2 måneder, renterisikoen på innskudd med flytende rentevilkår er derfor marginalt høyere enn den tilsvarende risikoen på utlån. Bankens NIBOR-relaterte innskudd reguleres daglig ut fra dagens NIBOR. Banken har ingen fastrenteinnskudd pr. 31.12.15. Når det er aktuelt med fastrenteinnskudd opererer banken med rentebindingsperioder fra 3 – 12 måneder. På grunn av den relativt korte bindingstiden har vi p.t. ikke benyttet renteswapper her.

Banken har verdipapirgjeld på kr. 385 mill. pr. 31.12.15 som har flytende rente knyttet til 3 måneders NIBOR med kvartalsvis rentejusteringer. Kr. 50 mill. har gjenstående bindingstid på 5 måneder.

Annen rentebærende gjeld på kr. 60 mill. har flytende rente knyttet til 3 måneders NIBOR og kvartalsvis rentejusteringer. I perioder hvor det her inngår rentebærende gjeld med fast rente vurderes behovet for renteswapper i hvert enkelt tilfelle.

Renterisikoen styres etter vedtatte rammer og begrensninger i følgende policyer:

- Risikopolicy
- Markedspolicy

Renterisikoberegninger rapporteres halvårlig til styret.

Ut i fra bankens posisjoner, rentebindingstid og varslingsfrister for renteendringer er det nedenfor satt opp en oversikt over bankens renterisiko. Renterisikoen er beregnet ut i fra vektet durasjon på de ulike posisjonene multiplisert med en renteendring på et prosentpoeng:

Renterisiko	
	Renterisiko i tusen kroner ¹
Eiendeler	
Utlån til kunder med flytende rente	79
Utlån til kunder med rentebinding	-
Rentebærende verdipapirer	984
Øvrige rentebærende eiendeler	225
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	-
Andre innskudd	-1 261
Verdipapirgjeld	-50
Øvrig rentebærende gjeld	-178
Utenom balansen	0
Renterisiko i derivater	
Sum renterisiko	-201

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

7.1 Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Denne kapitalbehovsvurderingen skal være fremoverskuende, og dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må vurdere kapitalbehovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer med videre.

Fremtidige tap kan deles inn i forventede tap og uventede tap. Forventede tap kan betraktes som en driftskostnad og forutsettes dekket over den løpende driften. Den løpende driften kan også betraktes som et førstelinjeforsvar mot uventede tap. I kapitalbehovsvurderingen legges det imidlertid til grunn at uventede tap ikke dekkes over driften, med skal dekkes av kapital. Kapitalbehovsvurderingen innebærer følgelig at banken beregner hvor mye kapital som trengs for å dekke opp for fremtidige uventede tap.

Disse beregningene gjøres på ulike måter for ulike risikoer, og er basert på ulike forutsetninger. Det er en implisitt forutsetning om at det ikke beregnes kapital som dekker alle tenkelige tapsutfall. Det er imidlertid benyttet konservative forutsetninger i beregningene.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Bankens har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoen, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoen. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Banken har videre, basert på en overordnet risikotoleranse, etablert et ønsket nivå for kapital. Dette nivået er benevnt bankens kapitalmål.

I fastsettingen av bankens kapitalmål inngår bankens internt beregnede kapitalbehov, men banken gjør i tillegg en vurdering av forventninger og krav fra bankens omgivelser. Bankens overordnede risikotoleranse innebærer at kapitalmålet alltid vil være høyere enn bankens internt beregnede kapitalbehov.

Bankens kapitalmål og overordnede retningslinjer for kapitalbehovsvurderingen er vedtatt av bankens styre. Administrasjonen gjennomfører de relevante vurderinger og beregninger i en aktiv prosess sammen med styret. Den ferdige rapport fremlegges for styret og godkjennes. En slik gjennomgang gjøres minst én gang per år.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for følgende risikoer:

- Kredittrisiko
- Likviditetsrisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko
- Konsentrasjonsrisiko
- Eiendomspriserisiko
- Forretningsrisiko
- Omdømmerisiko
- Strategisk risiko

Beregning av kapitalbehov for enkeltrisikoen gjøres ved hjelp av ulike metoder. Banken stresstester effekten på kapitaldekningen av et alvorlig økonomisk tilbakeslag/nedgangs-konjunktur. I tillegg gjennomfører banken en reversed stresstest. I en reversed stresstest bestemmer banken først hvilken kapitaldekning som er så lav at banken risikerer å bli satt under administrasjon og/eller overtatt. Deretter simulerer banken med forskjellige kombinasjoner av parameterverdier som i sum gir det resultat man har bestemt.

Hensikten med en slik reversed stresstest er å gi banken ytterligere kunnskap om hvor mye som skal til før bankens kapitaldekning faller under ett kritisk nivå. Banken gjennomfører også egne stresstester av likviditetsrisiko.

7.2 Styling og kontroll av enkeltrisikoen

I det følgende gis en gjennomgang av bankens håndtering av de enkelte risikoene.

Ofoten Sparebank er en forholdsvis liten kredittinstitusjon. Det er derfor et overordnet mål for styret at bankens kredittpolicy innebærer forsvarlig risiko. Banken har utarbeidet eget

regelverk som bidrar til begrensninger og styring av den finansielle risiko. Finansiell risiko deles inn i kreditt risiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko. Markedsrisiko består igjen av renterisiko, valutarisiko og aksjekursrisiko. Nedenfor følger en beskrivelse av de ulike typer risiki, og hvordan banken har håndtert disse.

Risikostyringsfunksjonen er organisert som en integrert del av bankens opplegg for intern risikokontroll. Ansvarlig avdelingsleder forestår her avvikrapportering til banksjef, som igjen sørger for videre rapportering til bankens styre i de situasjonene der det er påkrevet.

Kreditt risiko

Kreditt risiko defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Denne typen risiko knytter seg hovedsakelig til større privat- og næringsengasjement, men også til bankens plasseringer i verdipapirer.

Vårt regelverk, både i kreditt håndboken og i reglene for virksomheten på verdipapirmarkedet, gir klare begrensninger i volum og krav til sikkerhet. En stor del av bankens utlån er sikret ved pant i fast eiendom.

Bankens obligasjonsportefølje er anskaffet for å sikre en nødvendig likviditetsbuffer, og består av obligasjoner utstedt av andre kredittinstitusjoner, kommuner og industriselskaper. Det knytter seg liten til middels kreditt risiko til denne porteføljen. Ved årsskiftet er de enkelte papirene i porteføljen vurdert til det laveste av kostpris og markedspris.

Både person- og bedriftskundene blir risikoklassifiserte. Risikoklassifiseringssystemet gjør banken bedre i stand til å beregne og styre risiko innenfor utlånsområdet. Både person- og næringskundene klassifiseres ut fra sikkerheter og betalingsevne og blir delt inn i følgende tre risikoklasser: Lav risiko, middels risiko og høy risiko.

Styret får halvårlig en gjennomgang av alle engasjement over en viss størrelse, samt kvartalsvis av alle utsatte engasjement uansett størrelse.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at en bank ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansielle økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Nivået på institusjonens ansvarlige kapital vil være en sentral forutsetning for å kunne tiltrekke seg nødvendig funding til enhver tid.

En solid og veldrevet bank vil normalt ha lett tilgang til trekkrettigheter og nødvendige kreditter. Banken har god langsiktige funding, gjennom høy andel av innskuddsdekning. Styret ser det imidlertid fortsatt som en sentral oppgave å opprettholde høy andel ordinære innskudd fra kunder slik at behovet for innlån fra markedet blir minst mulig.

Bankens styre vurderer likviditetsrisikoen i banken som moderat. Styret får månedlige rapporter om likviditetssituasjonen i banken.

Markedsrisiko

Markedsrisiko defineres som risiko for tap i markedsverdier knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, valutakurser, renter og råvarepriser.

Aksjekursrisiko

Aksjekursrisikoen omhandler risiko i forhold til aksjer, aksjefond og pengemarkedsfond. Disse deles gjerne inn i handelsportefølje, øvrige omløpsmidler og anleggsmidler.

Omløpsporteføljen består av pengemarkedsfond hvor banken har plassert deler av sin overskuddslikviditet. Disse pengemarkedsfondene inngår som en del av bankens likviditetsreserve. Størrelsen på og kursutviklingen for denne beholdningen inngår i den halvårlige rapporteringen til bankens styre. Anleggsbeholdningen består hovedsakelig av aksjer i strategiske selskaper.

Banken forvalter normalt en handelsportefølje som maksimalt kan utgjøre kr 10,0 mill. i markedsverdi. Pr. 31.12.2015 var markedsverdien på denne porteføljen kr. 4,6 mill.

Bankens virksomhet innen verdipapirmarkedet var på et moderat nivå i 2015. Virksomheten styres av egne regler fastsatt av styret, og det er gitt klare fullmakter og volumbegrensninger på området.

Valutarisiko

Banken handler ikke med valuta utover kjøp og salg av reisevaluta til våre kunder. Valutarisikoen er derfor minimal.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap eller sviktende inntjening som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser. Tapet kan være forårsaket av bevisste eller ubevisste handlinger/hendelser.

Operasjonell risiko blir en form for "restrisiko" som ikke dekkes av de øvrige risikoområdene. Risikoen styres ved at det foretas løpende kontroller med utgangspunkt i bankens etablerte internkontrollrutiner. Avdekkede avvik rapporteres løpende via avdelingslederne til banksjef, som igjen i enkelte situasjoner rapporterer videre til bankens styre.

Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko defineres som risiko for tap som følge av konsentrasjon om:

- Enkeltkunder
- Enkelte bransjer
- Geografiske områder

Banken har pr. 31.12.15 ett konsoliderte kunde-engasjementer over 10 % av ansvarlig kapital som er rapporteringspliktige til Finanstilsynet. Engasjementet er ikke over 20 % av ansvarlig kapital.

Ekstra konjunkturutsatte bransjer har vi definert til å omfatte bygg & anlegg, eiendomsdrift, handel, hotell, restaurant, tjenesteytende næring og transport. Styret vurderer halvårlig eksponeringen i de ulike næringene

Banken har hovedsakelig utlån i primærområdene Ballangen, Narvik, Evenes, Tjeldsund og Skånland. Vi mener banken har en akseptabel risikospredning innenfor sitt markedsområde.

Eiendomsprisrisiko

Denne risikotypen defineres som risiko for uventet verdifall på institusjonens eiendommer eller i porteføljer av eiendomsinvesteringer. Eiendomsprisrisiko knyttet til utlån til eiendomssektoren eller eiendeler som sikkerhet dekkes under kredittrisiko og konsentrasjonsrisiko. Banken eier egne bankbygg i Ballangen, Tjeldsund og Narvik til samlet bokførte verdier på kr 15,2 mill. Det vurderes som moderat risiko for at et verdifall på disse skal føre reelle verdier under de bokførte. Bankens hovedkontor i Bogen drives fra leide lokaler hvor banken er eneaksjonær i utleieselskapet.

Banken hadde pr. 31.12.2015 en overtatt enebolig og en tomt til bokført verdi på kr. 1,6 mill.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risikoen for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeatferd. Risikoen vurderes av bankens styre en gang hvert år eller oftere ved behov.

Strategisk risiko

Risiko for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

Banken anser risikoen for sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp som lav.

Bankens godtgjørelsesordning

Styret har gitt retningslinjer for godtgjørelse som omfatter alle former for godtgjørelse til bankens ansatte. Retningslinjene skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med virksomhetens risiko, motvirke for høy risikotaking og bidra til å unngå interessekonflikter. Det vises også til note 10.a i årsregnskapet.

Banken har en generell ordning for variabel godtgjørelse som defineres inn under pkt. 5 Unntak i Finanstilsynets rundskriv av 21.02.2011 "Godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond".

Ordningen omfatter hele banken og gir ikke incentiveeffekt når det gjelder overtakelse av risiko. For 2015 utgjorde bonusordningen kr. 20.800,- pr. ansatt i 100 % stilling som omfattes av ordningen.

Styret har inngått pensjonsavtale med banksjefen fra og med fylte 64 år. Denne er beskrevet nærmere i note 10.d i årsregnskapet.

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

		(A) Beløp på datoen for offentliggjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangsregler
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital				
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	40 260	26 (1), 27, 28 og 29	
	herav: instrumenttype 1			
	herav: instrumenttype 2			
	herav: instrumenttype 3			
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	160 917	26 (1) (c)	
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.		26 (1) (d) og (e)	
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)	
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser			
5	Minoritetsinteresser		84	
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	13 024	26 (2)	
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	214 201	Sum rad 1 t.o.m. 5a	
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
7	Verdjusteringer som følge av kravene om		34 og 105	
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)	- 104	36 (1) (b) og 37	
9	Tomt felt i EØS			
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38	
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)	
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159	
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)	
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)	
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41	
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42	
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44	
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	- 4 952	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (1) og 478 (1)	
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79	
20	Tomt felt i EØS			
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)	
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258	
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)	
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (l) og 48 (1) (b)	

24	Tomt felt i EØS			
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)			36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)			36 (1) (a)
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)			36 (1) (l)
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser			Sum 26a og 26b
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap			
	herav: filter for urealisert tap 1			
	herav: filter for urealisert tap 2			
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)			468
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)			468
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: ...			
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)			36 (1) (j)
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-	5 056	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27
29	Ren kjernekapital		209 145	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus
Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter				
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		10 000	51 og 52
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard			
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard			
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		13 972	486 (3) og (5)
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital			85 og 86
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer		23 972	Sum rad 30, 33 og 34
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)			52 (1) (b), 56 (a) og 57
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)			56 (b) og 58
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	3 714	56 (c), 59, 60 og 79
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)			56 (d), 59 og 79
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser			Sum rad 41a, 41b og 41c
41a	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41b	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)			
	herav: ...			
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)			56 (e)
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	3 714	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42
44	Annen godkjent kjernekapital		20 258	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt
45	Kjernekapital		229 403	Sum rad 29 og rad 44

Tilleggs kapital: instrumenter og avsetninger			
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	20 000	62 og 63
47	Tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)
Statlige innskudd av tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser			
48	Ansvarlig låne kapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggs kapitalen		87 og 88
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)
51	Tilleggs kapital før regulatoriske justeringer	20 000	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50
Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer			
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig låne kapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig låne kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	- 4 886	66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser		
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser		
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig låne kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	Fradrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjerne kapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56b	Fradrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjerne kapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468
herav: filter for urealisert tap			
herav: filter for urealisert gevinst			
herav:...			
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital	- 4 886	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggs kapital	15 114	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital	244 517	Sum rad 45 og rad 58
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)
herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjerne kapital			
herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjerne kapital			
herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggs kapital			
60	Beregningsgrunnlag	1 067 836	
Kapitaldekning og buffere			
61	Ren kjerne kapitaldekning	19,59 %	92 (2) (a)
62	Kjerne kapitaldekning	21,48 %	92 (2) (b)
63	Kapitaldekning	22,90 %	92 (2) (c)
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	6,5 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133
65	herav: bevaringsbuffer	26 696	
66	herav: motsyklisk buffer	10 678	
67	herav: systemrisikobuffer	32 035	
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131
68	Ren kjerne kapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	15,09 %	CRD 128
69	Ikke relevant etter EØS-regler		
70	Ikke relevant etter EØS-regler		
71	Ikke relevant etter EØS-regler		

Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	1 112	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	12 440	36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver		- 62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	